

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ лісового і садово-
паркового господарства
проф. Р.Д. Васишин
« 19 » 05 2023 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри ландшафтної
архітектури та фітодизайну
Протокол № 12 від 5.05.2023 р.
завідувач кафедри ЛА та ФД
проф. О.В. Колесніченко

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП І.О. Сидоренко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ДИЗАЙН ЛАНДШАФТУ»

спеціальність 206 «Садово-паркове господарство» ОС «Магістр»
ННІ лісового і садово-паркового господарства
Розробник: Зібцева О.В. – доцент, доктор сільськогосподарських наук

Київ – 2023

1. Опис навчальної дисципліни
«Дизайн ландшафту»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	20 – Аграрні науки і продовольство	
Спеціальність	206 «Садово-паркове господарство»	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)	-	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	30 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	- год.	- год.
Лабораторні заняття	30 год.	6 год.
Самостійна робота	60 год.	104 год.
Індивідуальні завдання	60 год.	60 год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	4 год. 8 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в оволодінні її теоретичними основами і формуванні у студентів навичок їх практичного застосування, а саме: в ознайомленні із функцією управління, в межах якої здійснюється розподіл садово-паркових господарських робіт поміж

окремими працівниками та їх групами та узгодження їх діяльності, виховання творчого підходу до рішення виробничо-біологічних проблем садово-паркового господарства з урахуванням економічних інтересів суспільства.

В результаті освоєння навчальної дисципліни “Дизайн ландшафту” студент повинен

знати:

- задачі і принципи ландшафтного дизайну;
- теоретичні та методичні основи проектування елементів архітектурного і природного середовища;
- засоби вирішення основних художньо-образних задач у ландшафтному дизайні;
- стилі садово-паркового мистецтва;
- сучасні тенденції у світовому садово-парковому мистецтві.

уміти:

- проводити передпроектний аналіз території майбутнього садово-паркового об'єкту;
- аналізувати композиційні основи і структуру садово-паркових об'єктів;
- розробляти концепцію створення малого саду;
- кваліфіковано підбирати стиль майбутнього садово-паркового об'єкту;
- проводити функціональне зонування території об'єкту;
- кваліфіковано використовувати компоненти базових ландшафтів та оперувати елементами оточуючого середовища при формуванні садово-паркових об'єктів в обраному стилі;
- кваліфіковано використовувати проекти малих архітектурних форм.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі й проблеми у сфері садово-паркового господарства та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

загальні компетентності (ЗК): Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу (ЗК1). Здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу (ЗК3). Здатність розробляти та управляти проектами (ЗК6).

фахові (спеціальні) компетентності (ФК): Здатність проектувати та реалізовувати заходи з інженерної підготовки території, будівництва, благоустрою, озеленення і утримання об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів культурної спадщини та девастрованих ландшафтів (ФК3). Здатність контролювати виробничу і проектну діяльність в галузі садово-паркового господарства (ФК9). Здатність здійснювати технічні розрахунки в проектах, техніко-економічне обґрунтування і функціонально-вартісний аналіз ефективності проєктованих заходів (ФК10).

Програмні результати навчання (ПРН): Презентувати результати виконаних досліджень в галузі садово-паркового господарства фахівцям і нефахівцям (ПРН9). Розробляти проекти об'єктів озеленення, садово-паркового господарства та ландшафтної архітектури, реставрації та

реконструкції об'єктів озеленення, культурної спадщини; проектувати зимові сади в інтер'єрах офісних і житлових будівель, озеленення покрівель, оранжерейні і тепличні комплекси (ПРН10). Проектувати території площ, магістралей і вулиць, пішохідних зон, смуг відведення лінійних об'єктів, зон заміського відпочинку і туризму, лісопарків, територій лікарняних комплексів і курортів, санітарно-захисних зон, меліоративних деревних насаджень, реабілітації порушених ландшафтів техногенних територій (ПРН11).

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	ус бо го	у тому числі					ус бо го	у тому числі				
		л	ла б	п	ін д	с.р .		л	ла б	п	ін д	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Компоненти ландшафту в ландшафтному дизайні												
Тема 1. Теоретичні та методологічні основи формування архітектурно-ландшафтного простору людини	4	2	2				11	1				10
Тема 2. Геопластика рельєфу в паркових композиціях	28	4	4		10	10	24	2	2		10	10
Тема 3. Колористика в міському та парковому ландшафті	28	4	4		10	10	30	2			10	10
Тема 4. Композиційне використання властивостей рослинності у формуванні архітектурного середовища	28	4	4		10	10	34	12	2		10	10
Разом за змістовим модулем 1	88	14	14		30	30	78	4	4		30	40

Змістовий модуль 2. Організація простору методами ландшафтного дизайну												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Вода та водні устрої в міських та паркових ландшафтах	13	4	4		10		32	2			10	20
Тема 2. Архітектурні споруди в ландшафті міста та парку	8	4	4				14					14
Тема 3. МАФи в ландшафті міста та парку	28	4	4		10	10	32	2			10	20
Тема 4. Дизайн спеціалізованих ландшафтів для відпочинку	28	4	4		10	10	34	2	2		10	20
Разом за змістовим модулем 2	92	16	16		30	30	110	6	2		30	74
Усього годин	180	30	30		60	60	180	10	6		60	104

5. Темі лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Стилістика малого саду. Завдання до розрахунково-графічної роботи	2
2	Рельєф та камінь. Геопластика рельєфу і декоративні покриття	4
3	Проектування рослинності малого саду	4
4	Колористика рослинних угруповань.	4
5	Оформлення водойм у малому саду	4
6	Проектування МАФ	4
7	Малий сад. Захист РГР	8

7. Самостійна робота під керівництвом НПП

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасні тенденції у ЛД	10
2	Історичний та національний аспекти використання рельєфу при створенні СПО	5
3	Поліхромія матеріалів для будівництва і оздоблення	5

4	Моделювання рослинності.	10
5	Прийоми створення штучних водойм в паркових композиціях	5
6	Стиль архітектурних споруд та його зв'язок з оточенням	5
7	Зв'язок МАФ з характером оточуючого ландшафту	10
8	Функціональні та просторові особливості міських ландшафтів	10
	Разом	60

8. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Ландшафтний дизайн, предмет, визначення, місце серед інших дисциплін.
2. Об'єкти ландшафтного дизайну
3. Методи ландшафтного дизайну.
4. Принципи ландшафтного дизайну
5. Цілісність як принцип ландшафтного дизайну
6. Масштабність і пропорційність в ландшафтному дизайні
7. Часовий фактор в ландшафтному дизайні
8. Просторовий поділ в ландшафтному дизайні
9. Освітлення та тіні
10. Текстура
11. Кольори та відтінки
12. Поняття про рельєф: визначення, значення для формування ландшафту.
13. Історичний аспект використання рельєфу.
14. Класифікація рельєфу: позитивні, від'ємні та рівнинні(нейтральні, підвищені, понижені) форми.
15. Екологічний вплив форм рельєфу
16. Психолого-емоційний вплив форм рельєфу на людину
17. Історичний аспект використання рельєфу в об'єктах ландшафтної архітектури
18. Класифікація рельєфу (позитивні, негативні, нейтральні форми)
19. Колір у ландшафтному дизайні, історія використання, його значення.
20. Сучасні тенденції використання кольору в дизайні ландшафту. Суперграфіка.
21. Властивості кольорів. Хроматичні і ахроматичні кольори. Кольоровий тон, насиченість
22. Сприйняття кольору людиною, використання цього фактору при проектуванні об'єктів ландшафтного дизайну.
23. Принципи поєднання кольорів і застосування їх у ландшафтному дизайні.
24. Вода в ландшафтному дизайні, значення, історія використання.
25. Природні водні джерела та басейни та їх використання в дизайні ландшафту.

26. Штучні водні джерела та басейни та їх використання в дизайні ландшафту.
27. Властивості води та використання їх у дизайні ландшафту.
28. Особливості компонування водних об'єктів з їх ландшафтним оточенням.
29. Рослинність в дизайні ландшафту. Значення, історія використання.
30. Фактори, що впливають на сприйняття та використання рослин та їх групувань (архітектоніка, фактура, густина, барви, швидкість росту, тощо).
31. Типи насаджень у дизайні ландшафту, їх використання.
32. Солітери
33. Групи
34. Алеї
35. Масиви
36. Боскети
37. Використання у ландшафтному дизайні квітників
38. Партери, їх використання у об'єктах ландшафтного дизайну.
39. Виткі рослини, їх використання у ландшафтному дизайні.
40. Малі архітектурні форми у ландшафтному дизайні.

Індивідуальні завдання:

1. Проаналізуйте подані на схемі групи деревно-чагарникової групи. Запропонуйте ескіз можливого використання в композиції для однієї з цих груп.

2. Назвіть подані на схемі типи паркових насаджень. Коротко охарактеризуйте особливості використання одного з типів.

3. Проаналізуйте дві подані на схемах композиції. У чому полягають особливості побудови кожної з них?

4. Проаналізуйте приклади використання рослинності з урахуванням рельєфу.

5. Охарактеризуйте принципи використання контрасту у рослинних композиціях за наведеними прикладами. Запропонуйте свою композицію з використанням контрасту.

6. Проаналізуйте композиції, подані на схемі. Виконайте нарис перспективи з найбільш цікавої, на ваш погляд, видової точки.

7. Проаналізуйте пейзаж, зображений на гравюрі з огляду на стиль, побудову композиції та засоби ландшафтного дизайну, які використані.

8. Проаналізуйте використання паркової скульптури за допомогою наведених схем та фотографії.

9. Проаналізуйте використання рельєфу та рослинності у композиції саду при віллі за допомогою наведених схем. Виконайте нарис перспективи з найбільш цікавої, на ваш погляд, видової точки

10. Проаналізуйте подану на ескізі композицію. Виконайте план ділянки.

11. Елементи композиції саду якого періоду зображено на поданих малюнках? Проаналізуйте, якими засобами створені композиції.

12. Схема якої вілли подана на цьому малюнку? Проаналізуйте композиційно-просторову структуру та доріжкову мережу саду. Яку роль відіграють рельєф, рослинність та вода у даній композиції?

13. Проаналізуйте пейзаж, поданий на малюнку. Для садово-паркового мистецтва якої країни він характерний?

14. Проаналізуйте роль доріжково-алейної мережі у композиції парку за поданим планом.

15. Проаналізуйте композицію саду, зображеного на гравюрі. Які засоби і яким чином використано для її створення?

16. Охарактеризуйте пейзаж, зображений на гравюрі. Якому періоду і якому стилю притаманні такі композиції? Як використано різні елементи ландшафту?

17. Зображення якої пам'ятки садово-паркового мистецтва подано на гравюрі? Проаналізуйте її композицію.

18. Проаналізуйте пейзаж з китайським павільйоном. Яку роль тут відіграє архітектурний елемент? Як він пов'язаний із парковим оточенням?

19. Охарактеризуйте поданий приклад використання каміння у дизайні. Проаналізуйте зображений на гравюрі пейзаж. Яку роль відіграє тут садова скульптура? Як вона пов'язана з іншими елементами композиції?

20. Проаналізуйте композиція саду побіля замку, що зображено на гравюрі, та засоби, якими ця композиція створена.

21. Проаналізуйте композицію "саду для робітника" та виконайте ескіз перспективи за поданим планом з обраної видової точки.

22. Запропонуйте композицію за участі рослинності для одного з виду садової меблі, зображеної на фотознімках.

23. Проаналізуйте композицію саду, зображеного на плані, та виконайте перспективу з обраної видової точки.

24. Проаналізуйте композицію, зображену на фотографіях. Які елементи її створюють і яка їх роль?

25. За наведеними малюнками та фотографіями порівняйте та проаналізуйте роль архітектурних споруд у дизайні ландшафту.

9. Методи навчання

Активні, пасивні, групові, індивідуальні, ілюстративні та інші.

11. Форми контролю

Поточний контроль - графічні роботи, модульні тести, контрольна робота, розрахунково-графічна робота; тестовий екзамен.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10).

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни РДИС (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи РНР (до 70 балів):

$R_{\text{ДИС}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

13. Методичне забезпечення

1. Електронний курс з дисципліни
2. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт ... з дисципліни «Дизайн ландшафту». К.: НАУ, 2003.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Дубовий О.В., Блажкевич Т.П., Дубовий В.І. Екологічний дизайн. Навчальний посібник. 2019. 362 с.
2. Косаревский И.А. Композиция городского парка. К.: Будівельник, 1979. 132 с.
3. Крижанівська Н. Я. Основи ландшафтного дизайну : підручник. К.: Ліра-К, 2017. 218 с.
4. Крижановська Н. Я., Вотінов М. А., Смірнова О. В. Основи ландшафтної архітектури та дизайну : підручник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 348 с.
5. Ландшафтная архитектура. Краткий справочник архитектора. К.: Будівельник, 1990. 327 с.
6. Олійник О.П. Теорії та концепції дизайну. Навчальний посібник. 2020. 256 с.

Допоміжна

1. Благоустройство сел. Альбом. К.: Будівельник, 1978.
2. Дідик В.В., Максим'юк Т.М. Эстетика та композиція ландшафту. Проектування ландшафтних об'єктів: композиція та естетичні засади. Львів : Львівська Політехніка», 2012. 244 с.
3. Жирнов А.Д. Искусство паркостроения. Львов: Вища школа, 1977.
4. Кучерявий В. П. Історія ландшафтної архітектури. Львів : Новий світ. 2018. 702 с.
5. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура. Львів: Новий світ. 2017. 521 с.
6. Ландшафтные цветочные композиции. Альбом. К.: Будівельник, 1973.
7. Приходько Ю.И. Ландшафтная композиция малого сада. К.: Будівельник, 1975.

8. Северин С.И. Комплексное озеленение и благоустройство городов. К.: Будівельник, 1975.
9. Шпара П.В., Шпара М.П. Техническая эстетика и основы художественного конструирования. К.: Вища школа, 1989.

Интернет-джерела:

1. Вишнівська Д. Екологічні традиції українців: ландшафтний дизайн. веб-сайт. URL: <https://blogs.korrespondent.net>
<http://landscapearchitecturemagazine.org/>
2. Єпіхіна М.А. Ландшафтний дизайн та озеленення приміщень: навч.-метод. посіб. для студ. спец. «Початкова освіта» ОКР «бакалавр»; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка». Старобільськ, 2019. 179 с. веб-сайт. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4047/1/ilovepdfmerged%20%281%29.pdf>
3. Landscape Design for Beginners. веб-сайт. URL: <https://www.thespruce.com/landscape-design-for-beginners-2130815>
4. 400 Best Landscape Design ideas – Pinterest веб-сайт. URL: <https://www.pinterest.com/PaperGardenWorkshop/landscape-design/>
5. Yardzen. веб-сайт. URL: <https://yardzen.com/>
6. Landscape Design веб-сайт. URL: <https://www.smartdraw.com/landscape-design/>